

INTERSUCHO

Týdenní aktuality

nejen o suchu, požárech,
horku a změně klimatu

*Dřeviny na jižní Moravě opět raší velmi brzy.
Nadprůměrné teploty aktivují škůdce řepky.
Půdní vláhá v Česku klesla. Emise se ve
Spojeném království nadále snižují.*

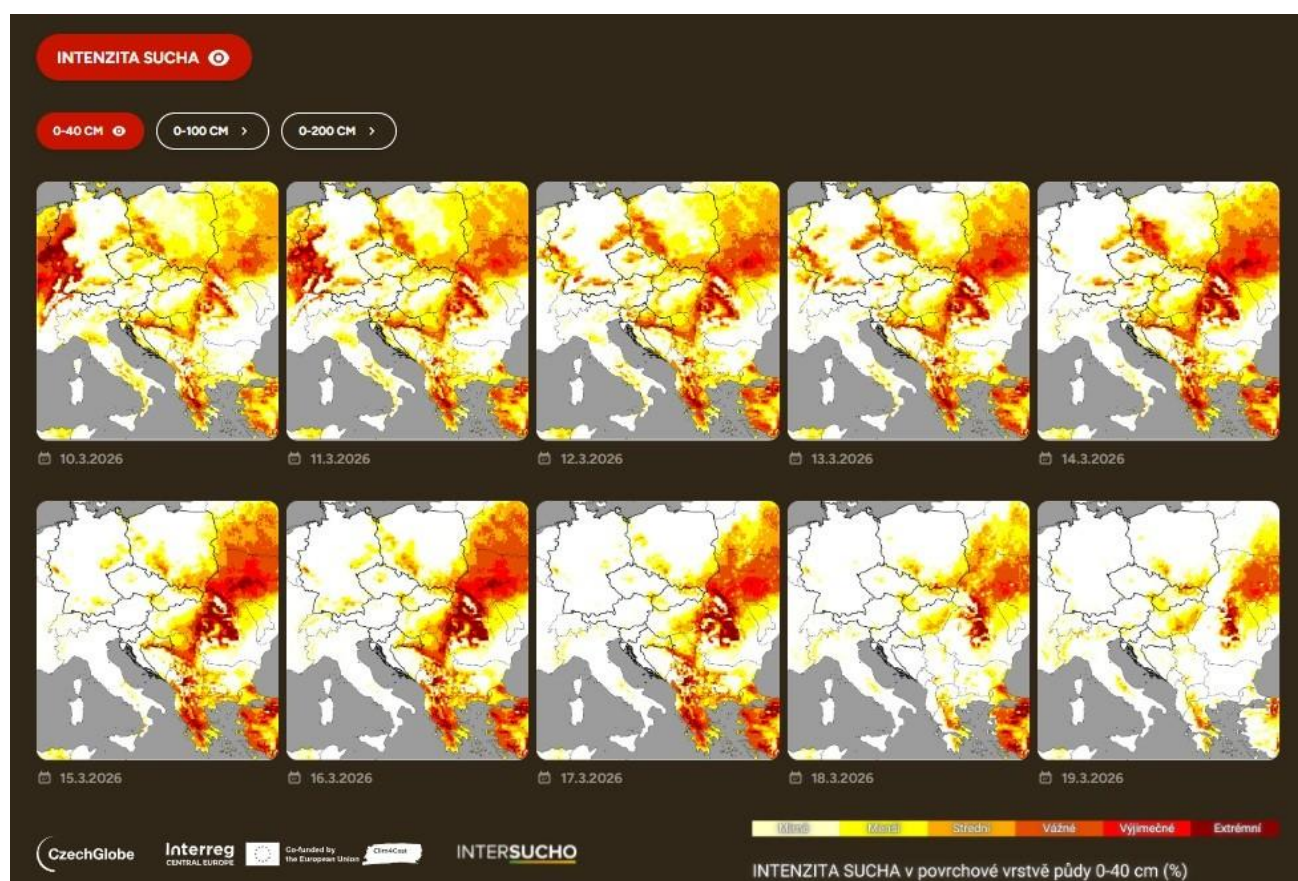
Obsah

Sucho se v Evropě prohloubilo	3
Evropa selhává v přístupu k požárům, varuje profesor Rein	4
EU chce podpořit „Made in Europe“ nízkoemisní průmysl	5
Emise ve Spojeném království dále klesají.....	6
Vlny veder stojí za nárůstem kombinovaných extrémů sucha a horka	7
Letošní únor byl o více než 14 °C teplejší než ten historicky nejchladnější.....	8
Půdní vláhla klesla	9
První dny se zvýšeným požárním rizikem	12
Nadprůměrné teploty aktivují škůdce řepky.....	13
Dřeviny na jižní Moravě opět raší velmi brzy	14

Sucho se v Evropě prohloubilo

Sucho se v rámci Evropy v povrchové vrstvě půdy (0–40 cm) aktuálně vyskytuje v západní části Německa, ale také lokálně v Polsku, plošně na Ukrajině a v Bělorusku. Zároveň se objevuje i v jižních částech Evropy, konkrétně v Řecku. Jedná se o situaci, kdy je půda z hlediska relativního nasycení zásobena vláhou, avšak zásoby vody v půdě by byly v tuto dobu obvykle vyšší. Pouze severní část Srbska a jižní část Maďarska jsou již v povrchové vrstvě nedostatečně zásobeny vodou, což se projevuje nejen nízkou intenzitou, ale i nižším relativním nasycením (obr. 1).

V hlubší vrstvě půdy (0–200 cm) se sucho vyskytuje lokálně v oblasti střední a východní části Polska.

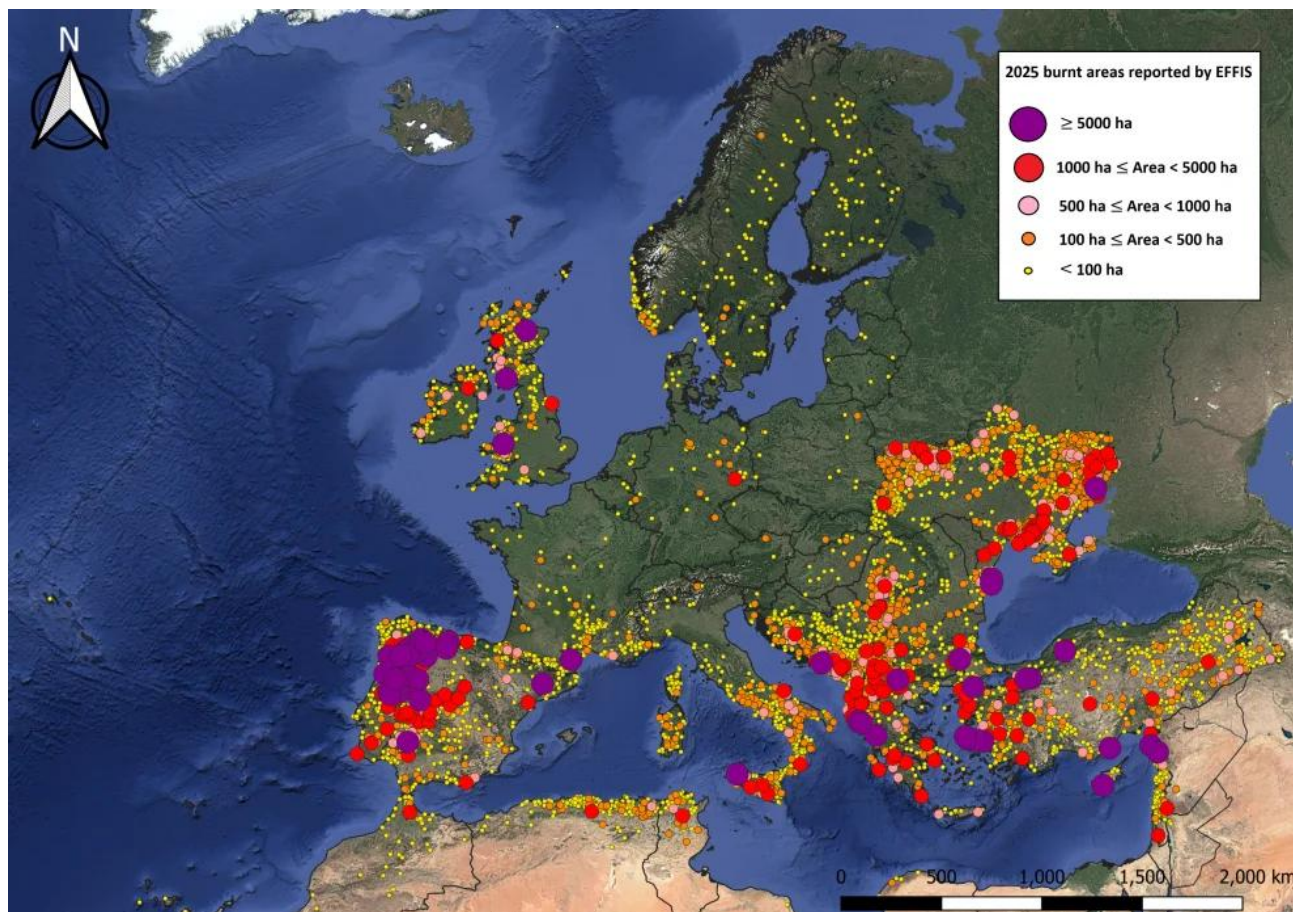
Obrázek 1. Předpověď intenzity sucha v povrchové vrstvě půdy (0–40 cm) pro období 10.–19. 3. 2026

Pro více dění v Evropě sledujte náš **web**

Evropa selhává v přístupu k požárům, varuje profesor Rein

[Profesor Guillermo Rein](#) ve svém komentáři hodnotí extrémní sezónu 2025, která byla podle European Forest Fire Information System ([EFFIS](#)) nejhorší od začátku záznamů v roce 2006 – v EU shořelo přes 1 milion hektarů. Nejvíce zasaženy byly Portugalsko, Španělsko, jih Francie a Itálie, Řecko či Turecko, ale zvýšená aktivita se objevila i severněji v Evropě.

Obrázek 2. Evropské požáry v roce 2025
zdroj: <https://forest-fire.emergency.copernicus.eu/>

Rein tvrdí, že současná situace není primárně selháním hasičů, ale selháním společnosti. S odkazem na koncept [Jareda Diamonda](#) popisuje Rein čtyři typy selhání:

- Selhání předvídat – Evropa podcenila postupnou akumulaci paliva, dopady klimatické změny i rozšiřování zástavby do lesů.
- Selhání rozpoznat problém – extrémní sezóny byly vnímány jako výjimky, nikoli jako projev strukturální změny požárního režimu.
- Selhání jednat systematicky – prevence a krajinné plánování zůstaly politicky obtížné, výzkum byl roztržštěný a opožděný.
- Selhání uspět v řešení – většina zdrojů směřovala do potlačování požárů, zatímco prevence, úprava krajiny, včasná detekce či ochrana komunit zaostávaly.

Podle Reina Evropa musí přestat klást důraz pouze na hašení a začít systematicky řídit a chápat požární riziko v kontextu měnícího se klimatu a krajiny.

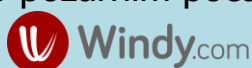
zdroj: <https://wildfiretoday.com/>

EU chce podpořit „Made in Europe“ nízkoemisní průmysl

Evropská komise představila návrh nové legislativy – tzv. Industrial Accelerator Act – která má podpořit výrobu nízkoemisních průmyslových produktů přímo v EU a zároveň snížit závislost na dovozu klíčových technologií. Návrh počítá například s tím, že část produktů nakupovaných ve veřejných zakázkách v energeticky náročných odvětvích (např. ocel, cement, hliník nebo komponenty pro elektromobily) bude muset splňovat kritéria nízké uhlíkové stopy a být vyrobena v Evropě. Cílem je vytvořit silnější poptávku po „zelených“ průmyslových produktech a urychlit dekarbonizaci sektorů, které dnes tvoří zhruba pětinu emisí EU. Zároveň jde o reakci na rostoucí konkurenci ze strany USA a Číny v oblasti čistých technologií. Návrh nyní čeká vyjednávání v Evropském parlamentu a mezi členskými státy, kde mohou být některé jeho prvky ještě upraveny.

zdroj: <https://www.carbonbrief.org/>

Pro více informací o požárním počasí sledujte náš **web**

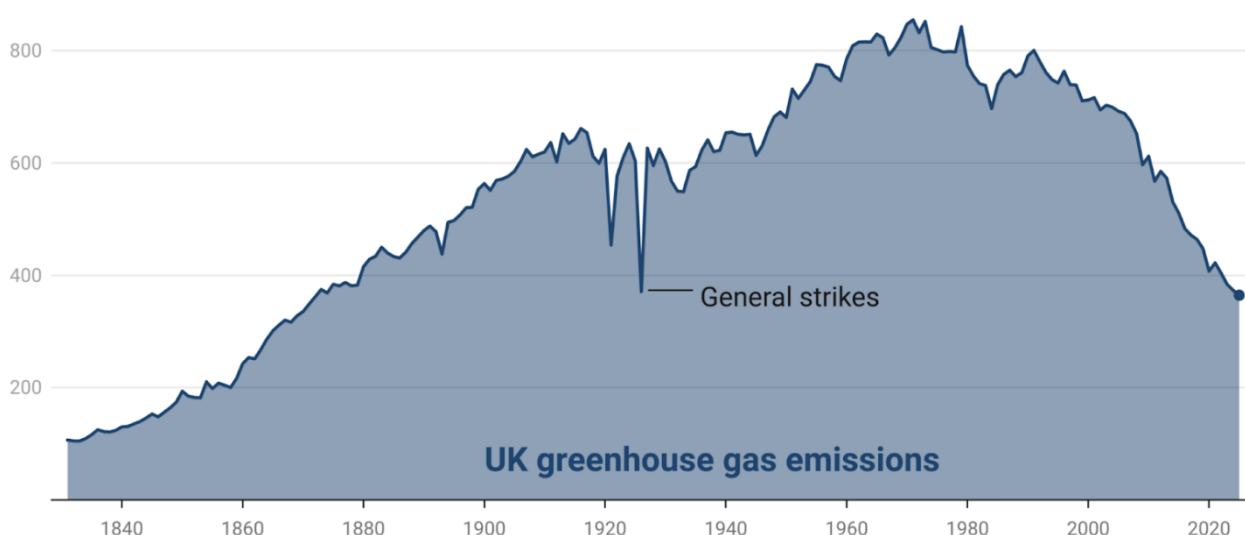
Emise ve Spojeném království dále klesají, uhlí na historickém minimu

Emise skleníkových plynů ve Spojeném království v roce 2025 klesly o 2,4 % na přibližně 364 Mt CO₂e, což je nejnižší hodnota od roku 1872. Hlavním faktorem byl další pokles využití fosilních paliv: spotřeba uhlí se snížila na úroveň naposledy zaznamenanou kolem roku 1600 a spotřeba zemního plynu klesla na minimum od počátku 90. let. Vývoj souvisí mimo jiné s ukončením výroby elektřiny z uhlí v roce 2024, vysokými cenami plynu, teplejším počasím a útlumem části ocelářského průmyslu. Přestože jsou britské emise již přibližně o 54 % nižší než v roce 1990, tempo jejich poklesu zatím nestačí k dosažení cíle klimatické neutrality do roku 2050 – k tomu by bylo potřeba snižovat emise přibližně o 15 Mt CO₂e ročně.

zdroj: <https://www.carbonbrief.org/>

UK emissions fell 2.4% in 2025 to 54% below 1990 levels

Annual territorial greenhouse gas emissions, MtCO₂e

Source: Jones et al. (2023) and Carbon Brief analysis of figures from (DESNZ)

CarbonBrief
CLEAR ON CLIMATE

Obrázek 3. Vývoj ročních teritoriálních emisí skleníkových plynů ve Spojeném království od poloviny 19. století do roku 2025 (v milionech tun CO₂ ekvivalentu – MtCO₂e)

zdroj: Jones et al. (2023) a Carbon Brief analysis of figures from (DESNZ)

Vlny veder stojí za nárůstem kombinovaných extrémů sucha a horka

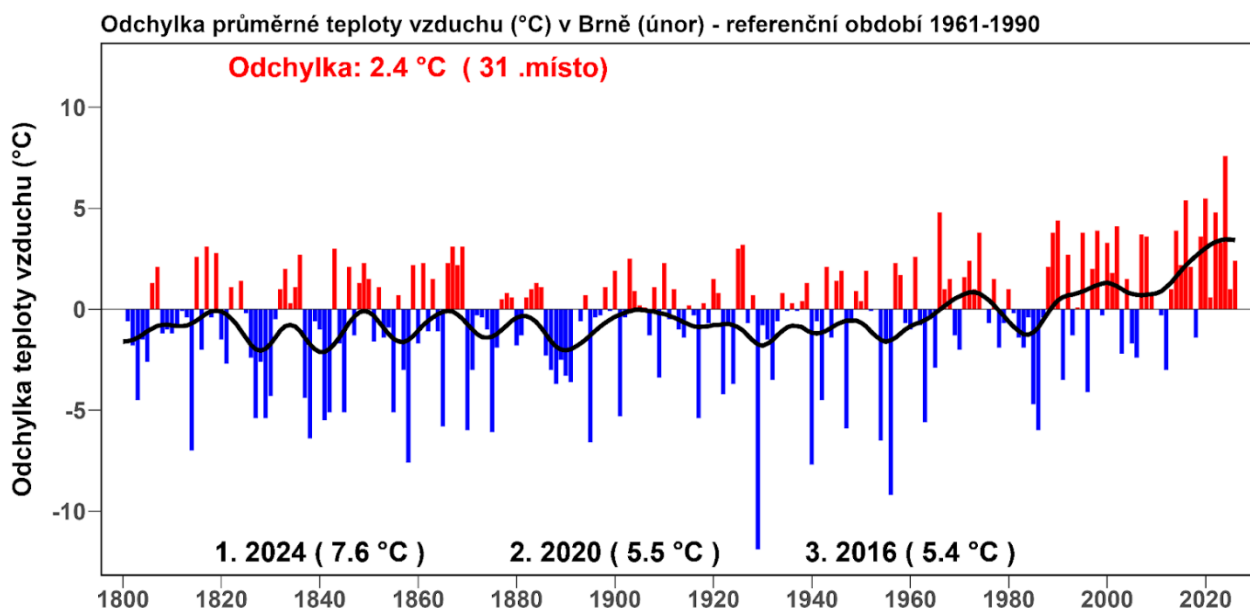
Nová [studie](#) ukazuje, že v posledních desetiletích výrazně přibylo událostí, kdy se současně vyskytují extrémní horko a sucho. Tyto tzv. „compound“ extrémy představují zvláště závažné riziko, protože jednotlivé klimatické jevy se navzájem zesilují – například zvyšují pravděpodobnost selhání zemědělské produkce, nedostatku vody nebo rozsáhlých lesních požárů. Analýza dlouhodobých klimatických dat ukazuje, že hlavním faktorem jejich rostoucí četnosti jsou vlny veder, které zvyšují výpar z půdy a urychlují její vysychání. Jakmile půda vyschne, snižuje se ochlazující efekt odpařování vody z povrchu a teploty mohou dále růst, což vytváří zpětnou vazbu podporující souběh obou extrémů.

Podle studie se výskyt těchto kombinovaných událostí v posledních desetiletích výrazně zvýšil, zejména v Evropě, východní Asii a západní části Severní Ameriky. Výzkum také naznačuje, že bez vlivu antropogenní změny klimatu by byl takto rychlý nárůst těchto extrémů velmi nepravděpodobný. Autoři proto upozorňují, že s pokračujícím globálním oteplováním lze očekávat další růst četnosti i intenzity těchto složených klimatických událostí, což může zvyšovat rizika pro zemědělství, vodní zdroje i ekosystémy v mnoha regionech světa.

zdroj: <https://www.carbonbrief.org/>

Letošní únor byl o více než 14 °C teplejší než ten historicky nejchladnější

Letošní únor se zařadil do řady dalších teplotně nadprůměrných měsíců. V Brně, kde máme k dispozici druhou nejdelší řadu měření v republice, byl teplejší o 2,4 °C ve srovnání s obdobím 1961–1990 a o 1,2 °C vůči létům 1991–2020 (obr. 4). Pokud jej však porovnáme s posledními 15 lety, byl by zcela průměrný. Oproti 19. století se již jeví výrazně teplejší (+3,4 °C).

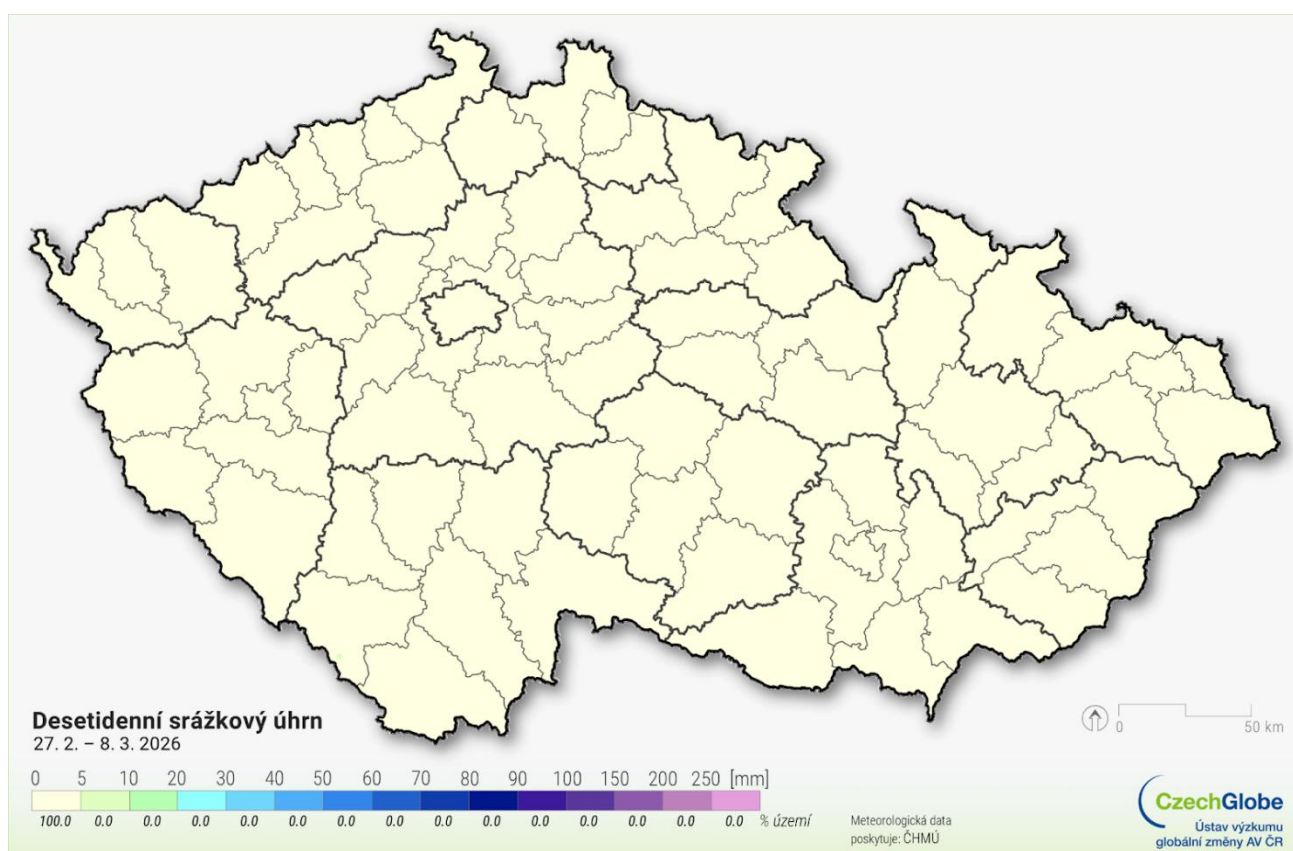
Obrázek 4. Odchylka průměrné teploty vzduchu v Brně v zimním období oproti průměru 1961–1990

Poslední teplotně podprůměrný únor byl v roce 2018 a ještě chladnější byl únor 2012. Naopak nejteplejší únor za dobu měření byl zaznamenán v roce 2024. Ten měl teplotně dokonce blíže spíše k nejteplejším březnům. Jednalo se o naprosto abnormální situaci. Nejchladnější únor byl zaznamenán v roce 1929 a byl o neuvěřitelných 14,3 °C chladnější než ten letošní.

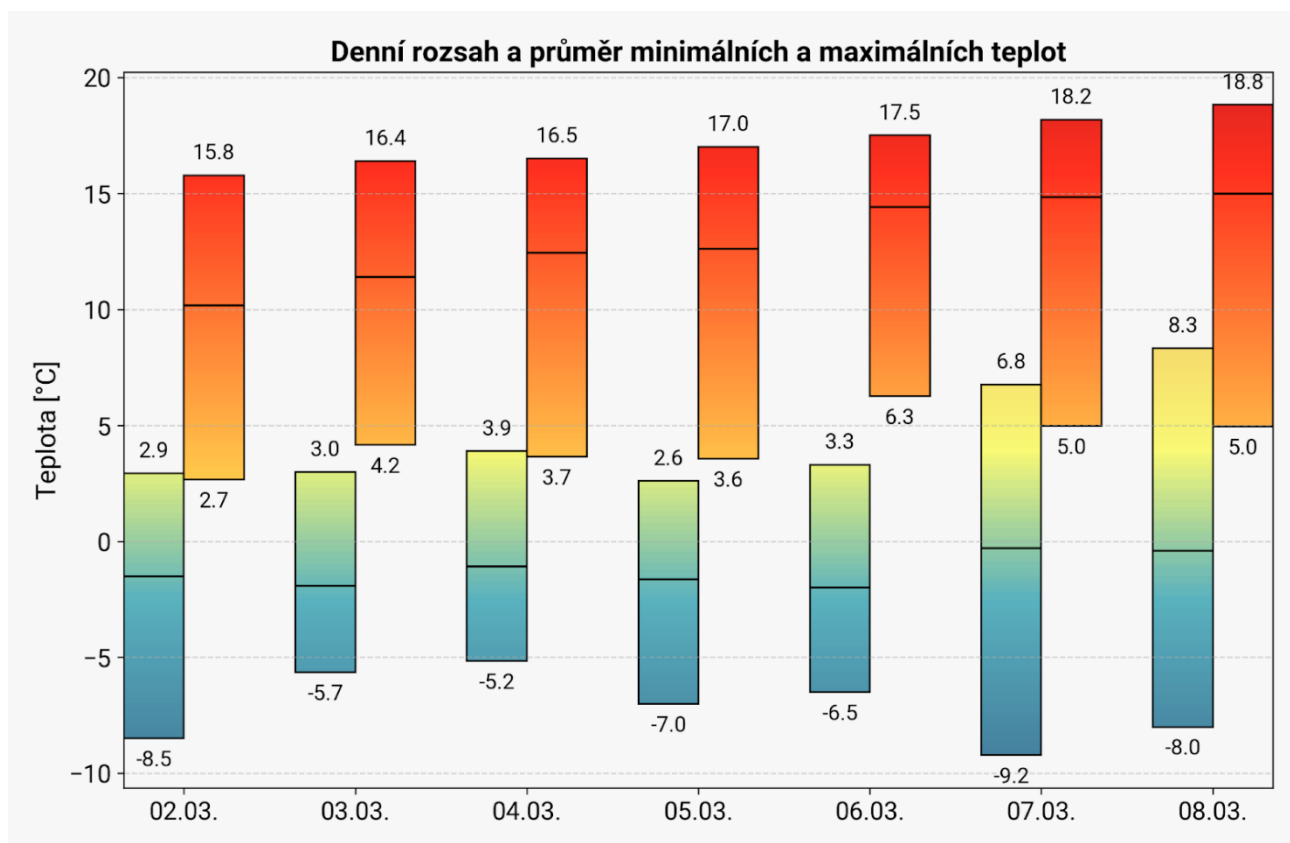
Půdní vláha v Česku klesla

Mapa úhrnu srážek za posledních 10 dnů ukazuje, jak byl začátek března suchý. Na celém území republiky nenapršelo více než 5 mm (obr. 5). Nadprůměrné teploty vzduchu, které se dostávaly i nad 15 °C, navíc zvyšovaly výpar z půdy (obr. 6). To se projevilo poklesem půdní vlhkosti v celém půdním horizontu. Na druhou stranu byl výchozí stav velmi příznivý, protože půdní profil byl prakticky celý nasycený. I nyní je na 81 % území Česka půdní vlhkost stále vyšší než 70 % (obr. 7).

Paradoxně je však pouze na přibližně 8 % území půdní vlhkost vyšší, než je v tuto dobu obvyklé (obr. 8). To znamená, že i přes zdánlivě vlhkou půdu není stav na začátku vegetační sezóny zcela optimální, nelze však ani říci, že by byl špatný.

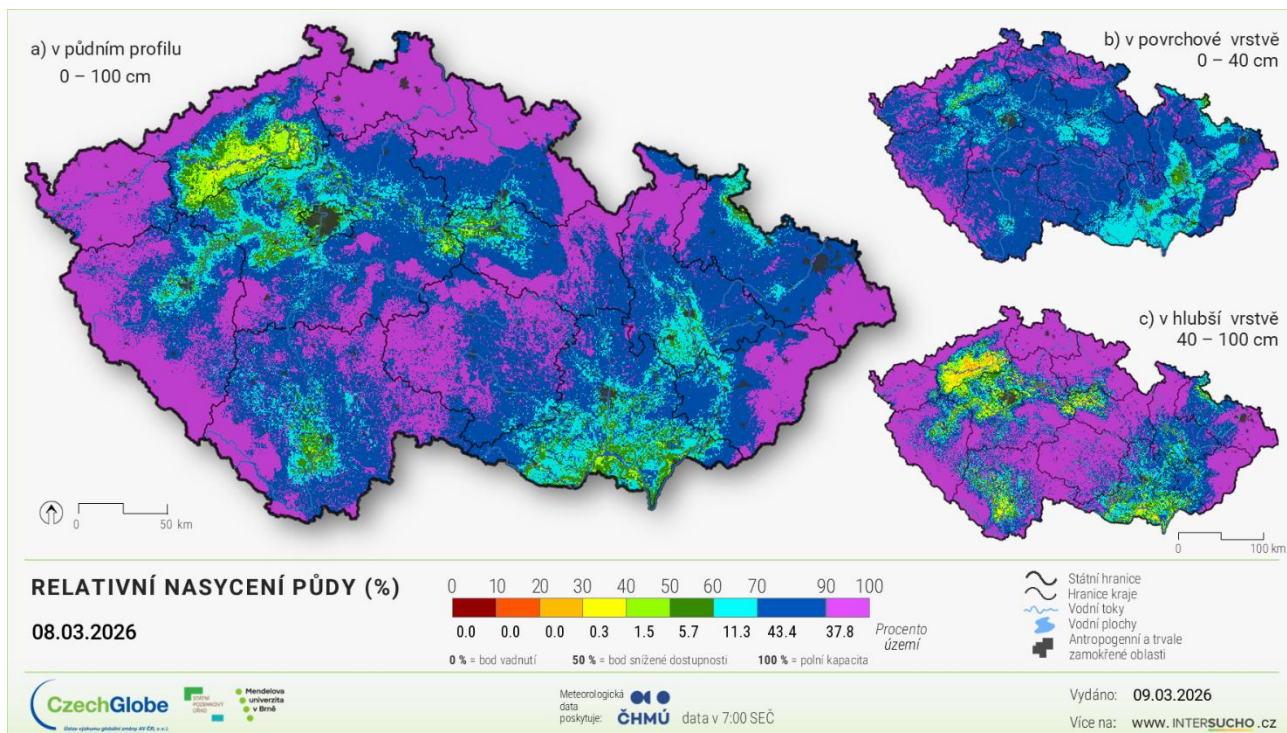

Obrázek 5. Desetidenní srážkový úhrn 27.–8. 3. 2026

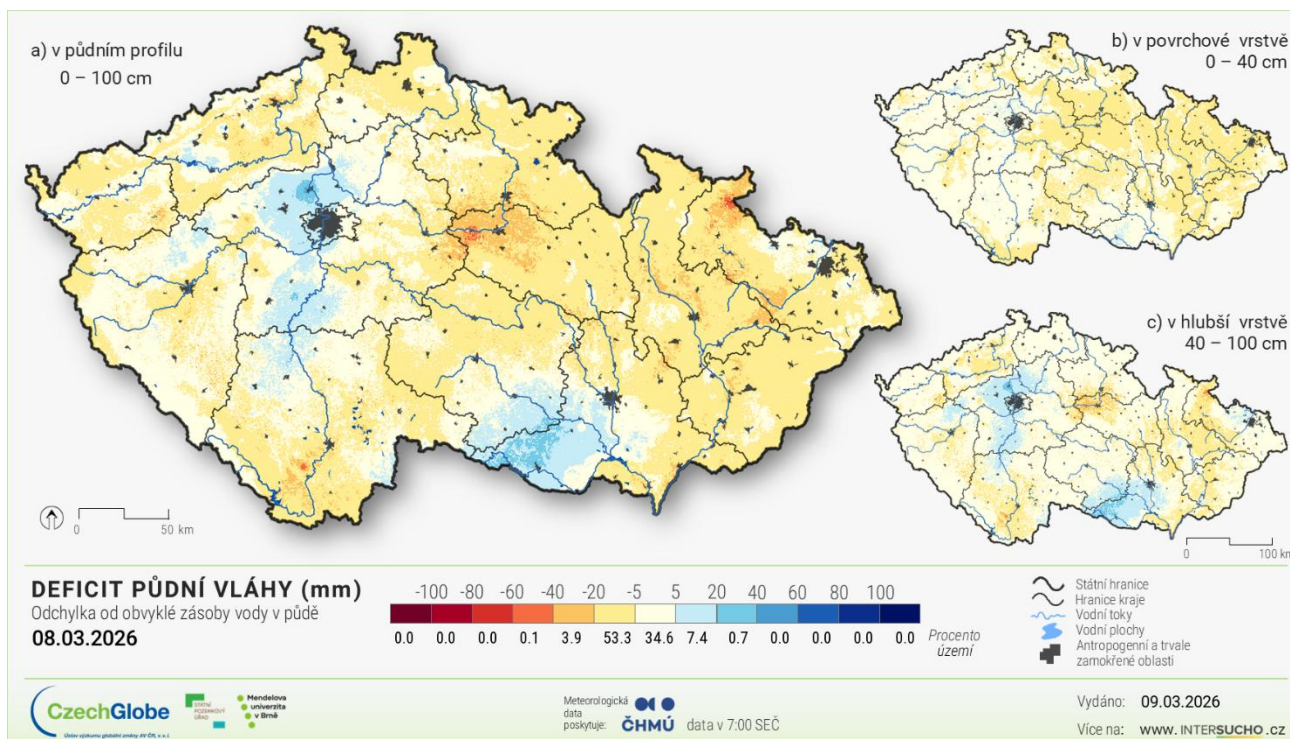

Obrázek 6. Denní rozsah a průměr minimálních a maximálních teplot vzduchu 2.–8. 3. 2026

Pro více denních informací sledujte náš **web**
INTERSUCHO

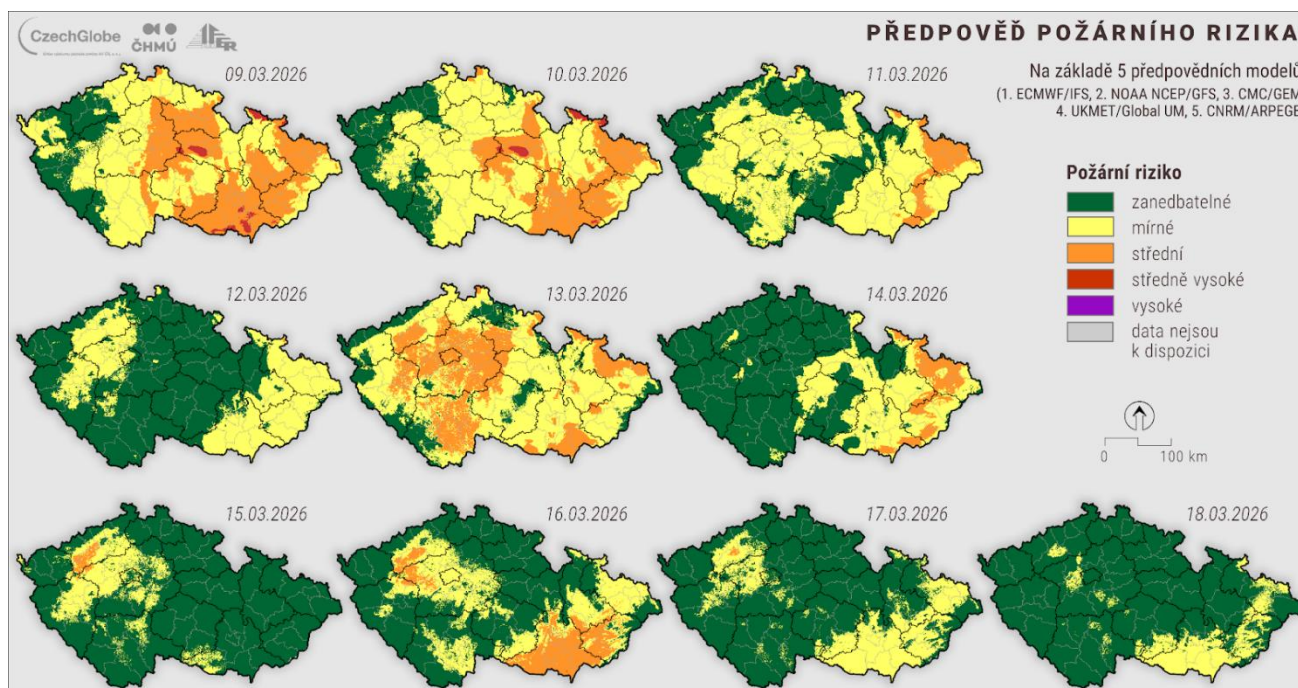
Obrázek 7: Relativní nasycení půdy ve třech hloubkách k 8. 3. 2026

Obrázek 8: Odchylka od obvyklé zásoby vody v půdě ve třech hloubkách k 8. 3. 2026

První dny se zvýšeným požárním rizikem

S nástupem jara se objevují první dny, kdy je zaznamenáno střední požární riziko. Důvodem je již popsán stav půdní vlhkosti a nízký úhrn srážek. To se negativně projevuje i na vlhkosti paliva, která začíná vykazovat nižší hodnoty, což může napomáhat vzniku požárů. Riziko šíření případně vzniklého požáru navíc zvyšuje silnější vítr, který se projevil 9. 3. a očekává se například i v pátek (obr. 9).

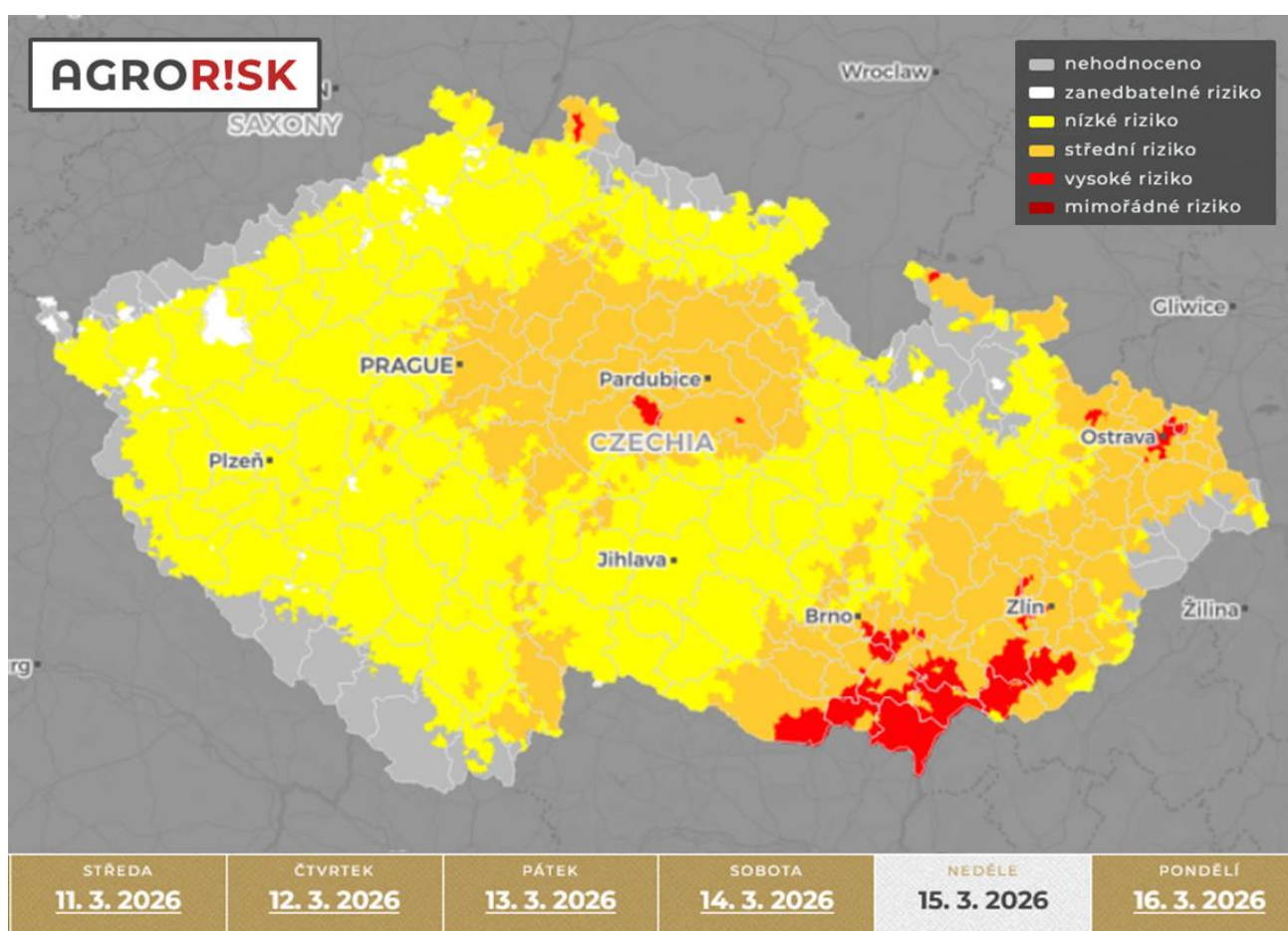
Obrázek 9. Předpověď požárního rizika pro období 9.–18. 3. 2026.

Pro více informací sledujte náš **web**
FIRE!SK

Nadprůměrné teploty aktivují škůdce řepky

V porostech řepky bude koncem tohoto týdne panovat vysoké riziko aktivity blýskáčka řepkového na jižní Moravě. [ÚKZÚZ upozorňuje](#), že v posledních dnech došlo k aktivaci brouků krytonosce čtyřzubého. Brouci již provedli zralostní žír a spářili se. Kladení krytonosců probíhá v nadmořských výškách okolo 200–300 m n. m., případně i ve vyšších polohách na osluněných, jižně exponovaných pozemcích. Tam, kde neproběhlo ošetření v nadmořských výškách do 300 m n. m., by mělo proběhnout v co nejbližším termínu.

Mapy na portálu Agrorisk varují, že sumy efektivních teplot vedou k ukončení postdiapauzního vývoje vajíček mšice broskvoňové na celém území ČR a koncem týdne nastanou v nejteplejších oblastech (jižní Morava a Polabí) vhodné podmínky pro objevení se dospělců květopase jabloňového (obr. 10).

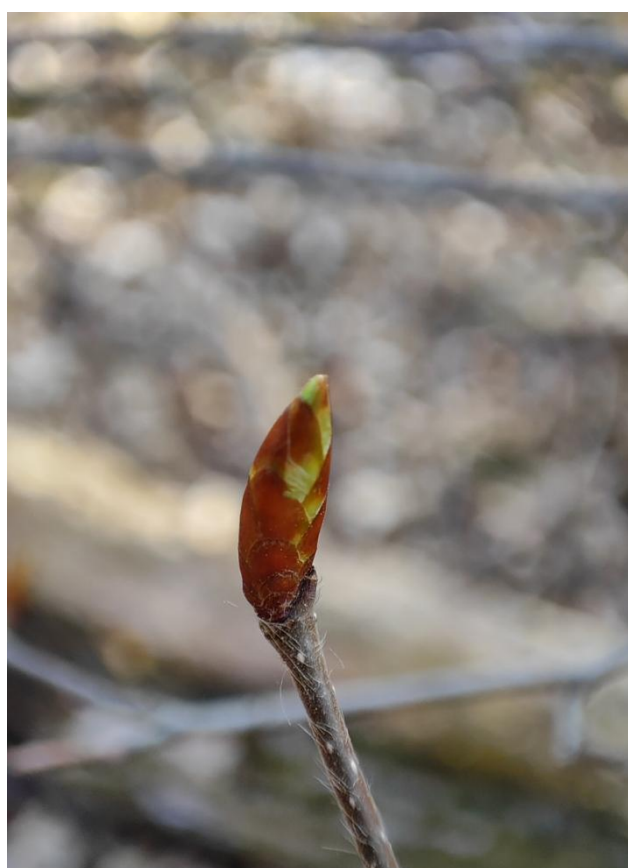
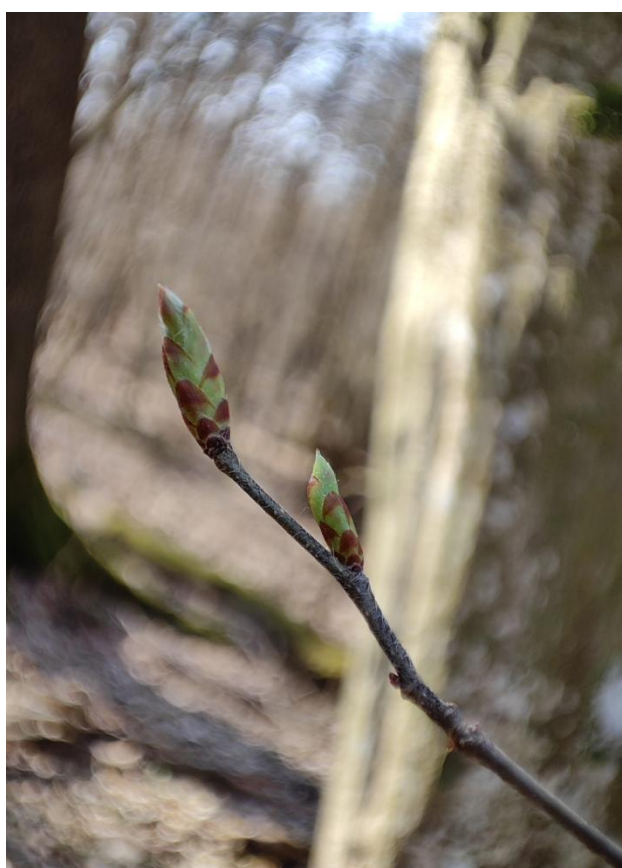

Obrázek 10. Riziko aktivity blýskáčka řepkového v neděli 15. 3. 2026

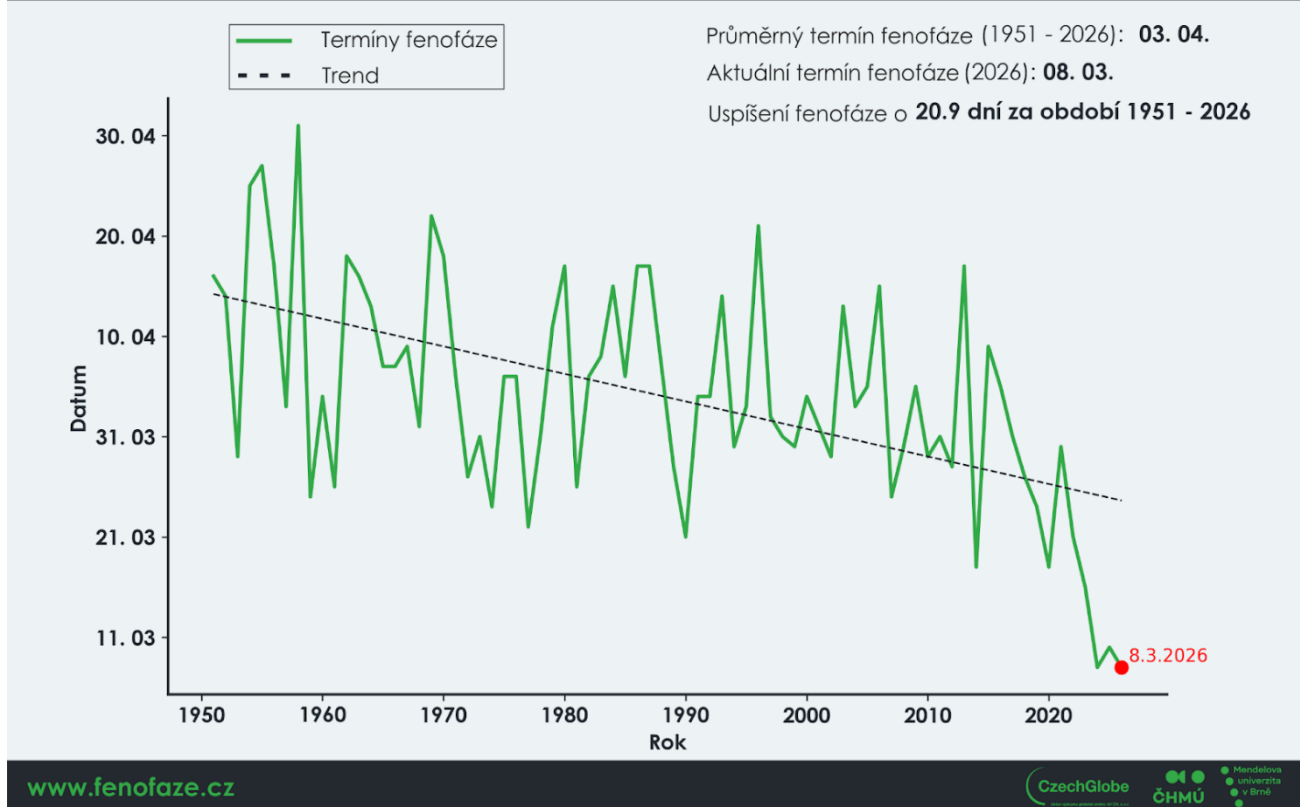
Pro více detailních map rizik navštivte náš web
AGROR!SK

Dřeviny na jižní Moravě opět raší velmi brzy

Na lokalitách jižní Moravy, které monitorujeme již od roku 1951, jsme v březnu 2026 zaznamenali opět velmi časný start rašení dřevin. Konkrétně rašení listových pupenů habru obecného proběhlo 8. 3., přičemž průměrný termín této fenofáze je na počátku dubna. Jedná se již o čtvrtý rok v řadě, kdy je rašení na stejné lokalitě a u stejného druhu monitorováno v první dekádě března. Díky teplotně nadprůměrným podmínkám od posledního únorového týdne roku 2026 se tím opět potvrdil dlouhodobý fenologický trend posunu fenologické fáze počátku rašení do dřívějšího období. Nástup této fenofáze se od roku 1951 uspíšil o 20,9 dne (obr. 9).

Vyrašení listových pupenů na lokalitě Lanžhot v období 1951 - 2026 pro druh habr obecný (*Carpinus betulus*)

Obrázek 9. Vyrašení listových pupenů habru obecného na lokalitě Lanžhot v období 1951–2026

Pro více dat a informací navštivte náš **web**

◆ **Fenologické Fáze**

Kontakt

Máte jakýkoli dotaz nebo nápad na zlepšení? Potřebujete se s námi spojit? Jsme tu pro vás.

Monika Hojdanová

☎ + 420 774 679 349

@ hojdanova.m@czechglobe.cz

✉ Ústav výzkumu globální změny AV ČR, v. v. i.
Bělidla 986/4 a
603 00 Brno

 [CzechGlobe](#)

 [CzechGlobe](#)

Aktuální informace připravili

Lenka Bartošová
Monika Hojdanová
Václav Rára
Eva Svobodová
Pavel Zahradníček

Buďte s námi v kontaktu také na platformě

INTERSUCHO **FIRER!SK** **AGROR!SK** **DendroNetwork**

Intersucho

FireRisk

AgroRisk

DendoNetwork

Zdroje

- <https://carbonbrief.org/>
- <https://agrorisk.cz/>
- <https://clim4cast.eu/cs/>
- <https://fenofaze.cz/>
- <https://firerisk.cz/>
- <https://forest-fire.emergency.copernicus.eu/>
- <https://imperial.ac.uk/hazelab>
- <https://intersucho.cz/>
- https://mze.gov.cz/public/app/srs_pub/fytoportal/public/#rlp%7Cdomu%7Caktuality%7Crok:2026%7Cdetail:77d302f947b675ff3cdf775d1493f6fb
- <https://science.org/doi/10.1126/sciadv.aea3038>
- <https://ucla.edu/about/notable-bruins/18-jared-diamond>
- <https://wildfiretoday.com/>
- <https://windy.com/>
- fotografie na titulní straně: Petra Dížková